

Viiratsi valla

Kuukiri

Nr. 11 (142) Detsember 2005

Tänavune on olnud hea aasta

*Vallavolikogu
ja
vallavalitsus
tänavad
valla rahvast
meeldiva
koostöö eest
2005. aastal.
Head ja
rõõmuküllast
uut aastat!*

VIIMASTEL AASTATEL on koostöös Viljandi Teedevalitsusega saanud mitu teelõiku mustkatte. Tänavu pandi mustkate Vasara küla elamutevahelisele osale. See parandas tunduvalt sealsete inimeste elamistingimusi. Järgmisel aastal saab tolmuvabaks Verilaske küla teelõik.

Juba mitu aastat on räägitud vaba aja veetmise tingimuste parandamisest Vasara ja Sillaotsa piirkonnas. Sel aastal

kulutas vald ligikaudu 60 000 krooni Sillaotsale sportimis- ja vaba aja veetmise koha väljaarendamisele. Seda platsi kasutavad ka Saareküla ja Ruudiküla inimesed. Uusna Haridusseltsi kirjutatud projektiga saadi sinna laste mänguväljak. Paiga edasiarendamine jätkub ka järgnevatel aastatel.

Palju on veel teha sotsiaalhoolekande teenuste osutamisel vallarahvale. Sel aastal sai korraliku katuse maja, kus

praegu asuvad sotsiaalkorterid ning edaspidi päevakeskuse ja puuetega inimeste ruumid.

Lõpnev aasta tõi meile kõigile rohkem head kui halba.

Vallavalitsust on ootamas väga tõine aasta. Väga loodan, et ka järgmise aasta lõppedes saame öelda, et oli tore aasta.

Väino Luik,
vallavanem

● Fotodel on lume- ja mustkatte saanud Vasara teelõik, Sillaotsa mänguväljak ja Viiratsi sotsiaalhoolekande teenuste osutamise maja. VEIKO JÜRISE fotod

Väikesed asjad ja suured soovid

● Aktsiaseltsi "Ekseko" juhatuse esimees Teet Soorm on väärt tiitlit "Aasta jõuluvana 2005", kuid kahjuks vallavolikogu seda tiitlit veel välja ei anna.

Seega peab Teet Soorm rahulduma Eesti konkurentsivõimelisima metsa- ja põllumajandusettevõtte juhi tiitliga.

"Rüblük" tänab

Viiratsi lasteaed "Rüblük" tänab "Ekseko" nõukogu ja juhatust abi eest lastele muusikariistade soetamisel.

Soovime kogu "Ekseko" perele head vana aasta lõppu ja tegude-rohket uut aastat.

Astra Jamnes

Jõulueelne pärastlõuna

11. detsembril toimus Viljandi kultuurimajas Pensionäride Liidu jõulueelne pärastlõuna. Ansambli "Kanarbik" kaunite viiside saatel süüdati kolmanda advendi küünlad.

Avasõnad lausus liidu esimees Leida Leiur. Tervitusi töid Riigikogu liige Arnold Kimber ja Viljandi sotsiaaltöö juht Helmen Kütt.

Saabunud jõuluvana küsis igalt laudkonnalt esinemisnumbrit, tänutäheks saadi kingipakk ja vahevein.

Viljandi Muusikakooli akordionistide ansambel esitas tempokaid lugusid ning duett Üllo Kaur ja Margus Vaher laulis rahva tantsupõrandale.

Kaarel Kumer

Aastavahetuse eel tänavu tehtust ja Eesti elus toimunud kokkuvõtteid tehes tabasin end mõttelt, et üldise ja vähemalt majanduslikus mõttes eduka edasiliikumise taustal kipuvad üha enam tahaplaanile sellised Eesti rahvale omased tunnused nagu suuremeelsus, usaldusväärsus ja järelemõtlikkus.

Ma pole ei paatoslik ega traagiline, kuid vahel tundub, et Eestil hakkab hing seest välja minema. Ei, mitte see hingamise hing. Seda on ajalugu meie kallal treeninud. Aga just seesmine õige ja vale äratundmise, lühikese ja pikema plaani, paljude ja väheste kasu eristamise hing. Ja kui see hing, mida ka kristlikuks eetikaks ja moraalsiks on nimetatud, on kord juba läinud, siis ei pane seda ei riigi ega inimese sisse tagasi ka kohustusliku usuõpetuse abil.

Lõppev aasta tõi meie keelepruuki väljendi „juriidiliselt kõik korrektne“, mis märgib rahva õiglustundega vastuolu minevat tegu, millele seadusehammas peale ei hakka. Kahjuks ei mõistnud neid kahetsusväärseid seiku selgelt hukka ei riigipea ega valitsusjuht – inimesed, kelle sõna peaks olema rahvale kompassiks igapäevaelu tormituultes.

Kompassita jätkates võime end ühel hetkel leida valelt kursilt ja sellel on hukatuslikud tagajärjed. Jätuks vaid rahva moraalsel liidritel jõudu ja tähelepanuvõimet meid rahvana õigel teel hoida. See on mu esimene soov.

Ehk on see paratamatu, et ühel ajal ei saa joosta ja mõelda. Aga võiks, sest paljude tänaste tegude, veelgi enam aga tegematajätmist arve tuleb suhkrutrahvi kombel kinni maksta.

Olen nõus, et Eestil pole kunagi ajaloos nii hästi läinud kui praegu. Meie poliitilist ja majanduslikku julgeolekut turvavad maailma võimsamad organisatsioonid, Eesti majanduse edasiminek tunnistamärgid on kinnisvarabuum ja väike tööpuudus. Ilmselt mitte kunagi varem pole ilmunud nii palju eestikeelseid raamatuid. See kõik teeb rõõmu ja isegi uhkeks.

Paraku võib edu uinutada ja panna mõtlema, et nii jääbki. Tark riigivalitseja ja peremees suudab alati mitu käiku

ette näha, et olla valmis ka kehvemateks aegadeks. Ka riik peab hakkama targasti ja ettevaatavalt mõtlema. See on mu teine soov.

Poliitilisele punktilugemisele ja valimiskampaaniatele pühendunud poliitikud ja erakonnad on hakanud unustama peamist – millist ühiskonda me siin Eestimaal oleme loonud ja millist me näha sooviksime, millist me riik ja rahvas vajab. Meil otsekui toodetakse pidevalt usku, et kui iga mees ainult enda peale mõtleb, läheb tal paremini. Heal juhul mõtleb ta veel oma perele, väga harva oma naabrimehele, aga mitte kunagi naabertänavat või -küla rahvale.

Ühe miljoni suurune rahvas on globaliseeruv maailmas hukule määratud, kui ta pole senisest hoolivam ega tegutse koostöö vaimus. Peaks olema nii, et sõna „solidaarsus“ ehk küünarnukitunne ei saa turujõudude kordaloovat jõudu uskuvatele riigiisadele armsaks alles siis, kui on midagi vaja Euroopast saada. Solidaarsus ja ligimesest hoolimine olgu meele iga päev, ka siis, kui tuleb anda.

Sageli on vaja anda väikseid, kuid väga vajalikke asju, ning teha seda poliitilise kiusu ja kadeduseta. Markantne ja paraku vastupidise mõtteviisi näide lõppenud poliitika-aastast seostub tasuta töövihikute ettepanekuga, mille parlament jättis heaks kiitmata ainult sel põhjusel, et idee autorit Peeter Kreitzbergi peetakse ühe võimupartei ridades reeturiks ning et idee eest võidelnud sotsiaaldemokraadid ei kuulu praegu valitsusse.

Miks peaks lapsevanemaid huvitama see, millisesse parteisse mõni mees kuulub või on varem kuulunud? Ma soovin, et sellist väiklust oleks tulevat aastal vähem. Et võitluse asemel oleks koostöö ning parteipoliitilise punktinoppimise kohal enamuse kasu. See on mu kolmas soov järgmiseks aastaks.

Leidkem kõik pühade ajal hetki nii lähedastest hoolimiseks kui ka enesesse vaatamiseks. Nii tuleb 2006. aasta parem.

Ivari Padar,

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees

LASTEAIAL OLID KÜLALISED

14. detsembril olid Vana-Võidu Lasteaia koos Viljandimaa lasteaedade juhatajad. Kolmekümnele inimesele lausus tervitussõnad vallavanem Väino Luik. Järgnes laste muusikaline tervitus.

Juhatajad tutvusid majaga ning pildistasid laste ja õpetajate valmistatud jõulukaunistusi. Kaja Land Viljandi Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosa-

konnast jagas värskemaid haridusalast informatsiooni.

Kohvilauas vahetati kogemusi ja isiklikke muljeid. Lahkudes sai iga külaline kaasa päkapikust maskoti, et nad meenutaksid jõuluaegset Vana-Võidu lasteaeda.

Eha Pihlak,

Vana-Võidu Lasteaia juhataja

MIDA NÄITASID VIIRATSI ALGKOOLI UURINGUTE TULEMUSED

Kool on väike ja kõik korraldatud küsitlused ei sobi suurteks üldistusteks, need on konkreetse ajahetke ja selle koolipere kohta käiv tõdemus. Oleme aastaid enese kohta informatsiooni kogunud. Seetõttu teame oma arengusuundi ja ka takistusi soovitud eesmärkideni jõudmisel. Tunneme oma tugevusi ja nõrkusi.

Eelmisel ja käesoleval aastal tegime viis põhjalikku küsitlust nii lastevanemate, õpilaste kui ka õpetajate hulgas. Lastevanemate üldkoosolekul sai uuritud kooli arengu soove grupiviisilise ajurünnaku abil, mis paljudele vanematele oli ootamatu meetodika.

Selgus, et kooli seisukohad ja enesehinnang on üsna lähedased tegelikule elule, teisalt aga püsib nii lastevanemate kui meie endi hulgas mitmeid müüte.

Üks huvitavaid tulemeid on see, et Viiratsi Algkool on "poiste kool", sest 96 õpilasest 58 moodustavad poisid, see on 60,4 protsenti. Nõnda on see olnud läbi aastate. Praegu on kõige keerulisem olukord 2. klassis, kus suhe poiste kasuks on 14/5. Erand on ainult 4. klass, kus suhe on vastupidine – 5/9.

Meil on kummutatud seisukoht, et koolikava ja tingimused on Eesti koolides poistevaenulikud, sest suurem tähelepanu on paratamatult noormeelele suunatud. Tütarlapsed ei saa domineerida, sest klassides on kahe poisi kohta üks tüdruk. Samas võib näha ilma uuringuid korraldamata, et poisid peavad väheste tüdrukute soosingu pärast pingutama ja edvistama.

Teine huvi pakkuv fakt ilmnes, kui uurisime peremudeleid. Valdavalt kasvatavad lapsi ema ja isa – neid on 74 protsenti, üksikema on 14 ning ema ja kasuisa 8 protsendil lastest. Ainult üks laps elab lastekodus ning ühte kasvatab isa ja ühte vanaema.

Õppeedukuse ja käitumishinde alusel leidis ema ja isa peremudelil 13 protsenti probleemidega lapsi, emaga 20 ning ema ja kasuisa peres 22 protsenti. Samas oli andekaid lapsi (ühes või mitmes kategoorias) kõige enam üksikemaga peredes – 50 protsenti, ema ja isaga peres 29 ning ema ja kasuisaga peres 22 protsenti.

Et küsitluid on alla saja, siis minneid järeldusi teha ei tohiks. Pigem oli hea meel tõdeda, et neid lapsi, kes ei saa peretuge, oli vähe ja peaaegu kahel kolmandikul on ema ja isa.

Kolmas huvitav küsitlus oli lastevanemate hulgas. Paljude küsimuste põhjal selgus, et 68 protsenti lapsevanemaid on kooliga täielikult rahul, 23 protsenti enamasti rahul ja 9 protsenti rahulolematud.

Küsitluses soovitud ja meeldivamate koostöövormide kohta selgus, et lapsevanemad eelistavad peaaegu 100-protsendiliselt arenguvestlusi, järgnevad neljasilmavestlused ja kirjavahetus. Mõnikord on peetud vajalikuks ka klaskoosolekuid ja klasside ühisüritusi.

Täielikult eitatakse kodukülastusi. Ei olda harjutud ka e-maili teel suhtlemisega ning eriti ei soosita üldkoosolekuid.

Viies väga põhjalik analüüs käis õpetajate töö kohta. Esmalt analüüsisid nad endid ise ning seejärel hindasid õpilased aineõpetajaid. Meeldiv oli teada saada, et valdav osa õpilasi peab õpetajate tööd heaks või väga heaks. Eriti positiivselt hinnatakse klassijuhataja tegevust. Õpetajad ise hindavad enda tegevust põhiliselt heaks, väga head nimetatakse harva ja harva mõnes küsimuses ka halvaks.

Huvitavaks tegi analüüsi see, et tulemused diagrammidena olid avalikud ja kõik nägid õpilaste suhtumist ainetundidesse ja õpetajatesse.

Õpetajad vastasid ka hobide ja vaba aja harrastuste kohta. Selgus, et õpetajatel ei olegi nii palju võimalusi, aega või tahtmist oma elu koolivälisel ajal põnevaks muuta. Kõige sisutihedamad vaba aja tegevuse vormid olid kahel noorel õpetajal. Kõige enam kasutasid iluteeninduse protseduure 40 eluaasta piiri ületanud naisõpetajad. Enamus veedab aega lugemisega või tegeleb tervisesportiga. Väga vähe oli jõutud käia kontserdil ja teatris, ei käidud tihti reisimas ega restoranilõunatel.

Väikeses kollektiivis leidub iga tegevuse jaoks keegi. Ja mõnigi õpetaja tänas küsitluse tegijat, et see pani teda mõtlema vajadusele iseennast arendada ja sisukalt puhata.

Õpilaste hulgas tehtud huvitegevuse kokkuvõtteid on juhtkonna töö üks tavapäraseid löike.

Eelmisel aastal selgus, et ringide tööst ja muust kooli pakutud huvitegevusest võtab osa 45 protsenti õpilastest. Sellele järgneb spordikool 24, huvikeskuse ringidest osavõtt 19 ja Viiratsi rahvamaja 12 protsendiga õpilastest. Eriline oli see, et kaks õpilast käis viies ringis.

2005. aasta algul käis Viiratsi Algkooli ringides 88 last 96 õpilase hulgas. Seega pakub kool endiselt oma kaheksa ringiga kõige rohkem võimalusi. Järgnevad spordikool 21, huvikool 19, rahvamaja 18, muusikakool 6 ja mujal 9 õpilasega. Terves koolis ei osale mitte kusagil 2 õpilast ja kooli ringides ei osale 8 õpilast. Need kõik on poisid. Kahes ringis osaleb 24 õpilast, nendest ühel on kolm ringi ja teisel viis.

Igal juhul võib tõdeda, et hea tahtmise korral jätkub huvitegevuseks üsna palju võimalusi ja enamus kasutab neid.

Külli Saat,
Viiratsi Algkooli juhataja

Kalmetu lapsed tantsisid jõuluvanad linna

18. detsembril toimus Viljandis suur jõulukontsert.

Kalmetu kooli väikesed tantsutüdrukud olid nukud päkapikumütside vastu vahetanud ja tantsisid Vabaduse platsil tulede-säras kuuse ümber külma trotsides lustaka loo jõuluvana abilistest päkapikudest.

Lapsed ja nende vanemad nau-tisid etteasteid rõõmuga.

Maire Sarapuu,
juhendaja

KÄTLIN SARAPUU foto

Uusna külamaja on valmis

21. detsembril avas ukseid Uusna külamaja, mille maksumuseks kujunes 4,5 miljonit krooni. Vald oli selleks laenu võtnud.

350-ruutmeetrise pindalaga majast on peaaegu kolmandik saali all. Hoonesse mahuvad ka raamatukogu ja internetipunkt.

Maja pühitses sisse Viljandi Pauluse koguduse õpetaja Mart Salumäe.

Viiratsi vallavanem Väino Luik rääkis oma avasõnas kultuuri tähtsusest rahvuse säilitamisel. "Uusna inimestel on nüüd töö ja kodu kõrval koht, kus käia oma vaimu teritamas," sõnas ta.

Hoone projekteeris Sulev Ilves, kes nimetas seda tööd suureks väljakutseks. "Neid töid, mida algusest lõpuni saab ise teha, on vähe," lausus ta ning avaldas veendumust, et külamaja kestab julgelt üle sajandi.

Külamaja ehitas aktsiaselts Pärilin. Tal- le ei esitatud ühtki pretensiooni.

Hoone ehitamise tellijapoolne järelevalvaja Vello Raus rääkis: "18 000 voodrikivi välisseintes on läbi käinud kolme ehitusmehe käe alt, hoone pinda on

● Uusna külamaja avamisel kõneles vallavanem Väino Luik ja hoone pühitses Viljandi Pauluse koguduse õpetaja Mart Salumäe. MARET LINA foto

mitu korda viimistletud ja 35 tihumeetrit puitmaterjali on katusekonstruktsioonideks pandud."

Rauski oli maja kauases vastupidamises kindel.

Üks maja perenaistest Ulve Kannimäe ütles, et kaunis hoone ei hakka üksi elu elama, selleks tuleb inimestel endil kaasa lüüa. Teine perenaine Ilme Künnap ja raamatukogu juhataja Ingrid Neppo

lisasid, et nad ootavad iga ettepanekut, mis aitab kaasa hoone heale mainele ja täidab ühtlasi külainimeste soove. Nemad omakorda lubasid hoida maja sooja ja aknad valged.

Saal on ilus, selles lauldud laul kõlab kaunilt ja pörand sobib hästi tantsimiseks – seda oli näha ja kuulda taidlejate esinemisest.

Maret Lina

Huvitav aasta jääb seljataha

18. detsembril pidasid Viiratsi Puuetega Inimeste Ühingu (VPÜ) liikmed Tánassilma rahvamajas jõulupeo. Meelelahutust pakkusid kohalikud taidlejad, kes tegid näitemängu, laulsid ja tantsisid.

Vallavalitsust esindas uus sotsiaaltöötaja Doris Nagel.

4. detsembril võeti osa Viljandi kultuurimajas ülemaailmse puuetega inimeste päeva tähistamisest. Sõna võtsid Viljandi Puuetega Inimeste Nõukogu tegevdirektor Urve Kimmel, linnapea Peep Aru ja Helmen Kütt. Muusikalist külakosti tõi Turkku meeskoor Soomest. Võimsalt kõlas

● Gennadi Fedin ja Ago Härm Värskas Lämmijärve lõunasopi taustal.

● Maret Iila ja Valentina Laktionova jälgivad taidlejate esinemist. KAAREL KUMERI fotod

Gustav Ernesaksa „Hakkame, mehed, minema“. Järgnesid noorte võimlejate etteasted ja seltskondlik osa.

Sügismeenuusena ei saa jätta mainimata rehabilitatsiooni korras korraldatud nädalalõpu puhkusepaketti Värskas sanatooriumis. Tänu Viiratsi valla sotsiaalkomisjoni toetusele said sanatooriumimõnused nautida 29 valla puuetega inimest.

Pakett sisaldas veeprotseduure, soolakambrit ja ujula teenuseid ning ekskursiooni Setu Talurahvamuuseumi ja Piusa koobastesse.

Selline nädalalõpp oli nii vaimustav ja lõdvestav.

Kaarel Kumer, VPÜ aseesimees

Valla kultuuripreemia laureaat on Mari Karilaid

Mõned meist sarnanevad soojade hommikutega, millega algab särav suvepäev. Kas see on ehk liialt poeetiline algus? Vahest mitte. Soojade hommikute sarnased inimesed väärivad lugupidamist, mis panebki nendest kirjutama.

Tahaksin teile, kallid lugejad, tutvustada Viiratsi raamatukogu "kuldklienti".

Ta on päris kindlasti meil täiskasvanutest kõige suurem muinasjuttude sõber ja nende tutvustaja. Lisaks selle-

le hoiab ta end kursis mitmekülgse kirjandusega. Kõik see kokku aitab tal hoida meeles virge ja sõbraliku. Sääraselt kogutud vaimse rikkuse terakete hulk annabki tõuke luua midagi kaunist.

Et midagi luua, peab olema looja. Just selline looja ongi Mari Karilaid.

Kes siis ei teaks Viiratsi lastest tädi Mari! Ta on töötanud kolmkümmend üks aastat Viiratsi Lasteaia, aidates lastes kasvada loovust ja headust. Lisaks sellele juhendab Mari Viiratsi rahvamajas mudilaste mängutuba. Igal aastal ulatab ta abistava käe koduste laste jõulupeo ja kooli minevate laste pinallipoole organiseerimisel.

Teda jagub ka abiliseks Võrtsjärve mängude lavastustesse.

Mari juhendamisel tekitab maakonna lasteaia- ja algklassiõpetajatele mõeldud muinasjutuklubi "Jutuveski".

Ta on viiel suvel juhendanud vabariikliku tasemega muinasjutulaagrit. Kõik osalejad saavad rääkida kogetust ainult head.

Mari on inimene, kes teeb oma tööd südamega. Ta hoolib alati oma ligimestest. Teda tuleb hinnata kui toredat ja sõbralikku inimest.

Iga Mariga kohtumine teeb tuju rõõmsaks. Kes teeb, see jõuab ja kes teeb, selle tegemistel on tulemusi.

Mari Karilaidi särav töö hinnati tänava valla haridus- ja kultuuripreemia vääriliseks.

Jõudu ja jaksu Sulle edaspidiseks, Mari!

Piret Viira,

Viiratsi raamatukogu juhataja

Palju õnne, jaanuarikuu sünnipäevalapsed!

1 Olga Tuhkanen	Uusnast	86	20 Selma Tverdohleb	Jõekülast	85
1 Johannes Kütt	Viiratsist	83	21 Salme Savik	Viiratsist	93
1 Leida-Aino Uiibo	Viiratsist	78	21 Salme Leesi	Vana-Võidust	89
2 Elmi Kүүner	Vardjalt	83	21 Leida Tõnisson	Viiratsist	88
2 Ako Tervas	Vana-Võidust	73	21 Anna Kruglova	Viiratsist	77
4 Agnes Ernits	Vardjalt	93	22 Hilma Mikk	Saarekülast	75
5 Ada Raudsepp	Viiratsist	83	24 Valder Ivanov	Mähmast	72
6 Ingrid Usta	Vanavälja külast	73	25 Tõnu Salong	Vana-Võidust	75
7 Vassilisa Futšuzi	Uusnast	77	26 Heino Tõnisson	Kuudekülast	80
8 Saima Piir	Saarekülast	76	26 Valentina Kotli	Viiratsist	79
9 Valve Jürgen	Viiratsist	75	26 Silvi Leevit	Viiratsist	70
10 Nelly Rebane	Tänassilmast	73	27 Helga Rebane	Vana-Võidust	87
11 Vladimir Kampus	Jõekülast	79	28 Konstantin Peterson	Viiratsist	71
11 Maia Soosaluste	Viiratsist	71	30 Jüri Rebane	Tänassilmast	75
12 Laine Paldra	Vardjalt	72			
13 Aime Sketschus	Vana-Võidust	82			
13 Linda Suigusaar	Viiratsist	79			
14 Liidia Leppik	Viiratsist	90			
14 Tatjana Burova	Viiratsist	72			
17 Enno Kell	Valmast	76			
19 Linda Karro	Viiratsist	92			
19 Maria Jürgenson	Vana-Võidust	78			
19 Olga Kooser	Uusnast	77			

Sündisid

Mariann Reissaare ja Indrek Miti perre Viiratsis sündis 21. novembril poeg **Roland Mitt**.

Monika Tõnisalu perre Uusnas sündis 5. detsembril tütar **Elisette Tõnisalu**.

Liivika ja Gaido Järsi perre Viiratsis sündis 13. detsembril poeg **Galvin Järs**.

Terje Salumi perre Viiratsis sündis 18. detsembril tütar **Annika**.

Viiratsi Vallavalitsus korraldab

Kehtestada Kalmetu Põhikooli õpilase toidupäeva maksumuseks 20 krooni, sealhulgas toiduainete maksumus 10 ja toiduvalmistamise kulud 10 krooni, ning Viiratsi Algkooli õpilase toidupäeva maksumuseks 25 krooni, sealhulgas toiduainete maksumus 10 ja toiduvalmistamise kulud 15 krooni.

Kehtestada valla lasteaedade toidupäeva maksumuseks 14 krooni, millest lapsevanem tasub 11 krooni toidupäeva eest, 3 krooni kaetakse valla eelarvest.

Põhikooli õpilase toidupäeva maksu-

musest kaetakse riigieelarvest 10 krooni päevas. Viiratsi valla koolide õpilastel katta puudujääv osa valla eelarvest.

Viiratsi valda registreeritud põhikooliõpilastel, kes õpivad koolides väljaspool valda, katta valla eelarvest toidupäeva maksumuse 10 krooni ületav osa.

Viiratsi valda registreeritud gümnaasiumiõpilastele kompenseerida valla eelarvest kooli toidupäeva maksumusest 10 krooni esitatud avalduste alusel.

Viiratsi valda registreeritud kutseõp-

peasutuse õpilastele kompenseerida valla eelarvest kooli toidupäeva maksumusest 10 krooni esitatud avalduste alusel, kui pereliikme keskmine sissetulek on alla 1400 krooni kuus. Toetust makstakse toimetulekutoetusteks ettenähtud vahenditest.

Lasteaia toidupäeva maksumus kompenseerida neile Viiratsi valla peredele, kus sissetulek pereliikme kohta on alla 1400 krooni kuus, 60 protsendi ulatuses.

Korraldus hakkab kehtima 1. jaanuaril 2006.

Õppimine kui kultuuri sisse kasvatamine

Lugedes "Kuukirjas" artiklit õpetajatest kui kokkuleppelistest kahepanijatest imestas siiralt, et kohaliku kultuuri-preemia saanud Kaleph Jõulu pole kursis mitmete seadusemuudatustega õpilaste hindamisel või üldiste hoiakutega tänu alates 1996. aastast toimuvale ühiskondlikule dialoogile ja kokkuleppele.

Selle töö tulemusena koostati selle aasta augustis hindamisjuhend, mis iga ti tuleb vastu õpilasele, kes on jäänud hätta õppimisega. Õpilastele on leitud konkreetseid võimalused konsultatsioonide saamiseks, logopeediliseks abiks ja parandusõppeks, individuaalseks õp-pekavaks jne.

Iga kool koostab oma hindamisjuhendi ja hindamise korra, mille aluseks on sellekohane määrus. Tsiteerin sellest ühe olulise lõigu:

"Õpilase järgmise klassi üleviimine ja klassikursuse kordamine. Põhikooli õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetöele, viiakse üle järgmise klassi. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetöele, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisesse klassi üle hiljemalt 30. augustiks. Põhikoolis võib õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta erandjuhul õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines pandud välja aastahinne "puudulik" või "nõrk", täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära nende arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et otstarbekas on jätta õpilane klassikursust kordama.

Kõik põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivad õpilased viiakse üle järgmise klassi. Õpilane viiakse üle järgmise klassi olenemata käitumise aastahindest. Gümnaasiumiõpilasi klassikursust kordama ei jäeta.

Väga tervitatav on arenguestluste sisseviimine koolides. Võimalik, et need alati ei õnnestu, kuid selline koos-

töövorm tagab kõigi osapoolte analüüsi lapse arengu suhtes."

Ajakirjanduses on ilmunud mitmeid uuringuid, kus meie hetkesituatsiooni täpne kirjeldus viitab selgelt ka põhjustele, miks lastel on koolis raske. Need on selgelt koolivälised põhjused, nagu elamine allpool vaesuspiiri, vanemate tööpuudus, samas motivatsiooni puudumine tööle minekuks, selle kõrval suur hõivatus edukatel lastevanematel, lahutused ja suur üksikemad protsent, vähene meeste osakaal laste kasvatamisel nii kodus kui koolis, massikultuuri ja asjadekultuse pealetung, agressiivsed suhted täiskasvanute maailmas, julmused ja labasused meedias, tarbimiskultuur, mis asendab loomiskultuuri, ja palju muud kuni laste kehva terviseni välja, rääkimata perevägivald rasketest protsentidest juba imikuealiste laste suhtes.

Eesti riigis on seda kõike arvestades pandud väga suurt rõhku õpetajate kvalifikatsiooni tõstmisele ja nõudmistele suurendamisele. Meile pakutakse huvitavaid kursusi ja meie töövahendid on kiiresti edasi arenenud. Kahjuks on perepoliitika tuulevaikus. Mind puudutab valusalt, et vabas riigis rahu ajal satub järjest rohkem lapsi tänavale või lastekodusse.

Koolieli suurem muutus on see, et õpilaste arv on vähenenud kolmandiku võrra, mistõttu eeskätt maakoolid võta-

vad vastu kõiki õpilasi ja pingutavad selle nimel, et nad lõputunnistuse saaksid. Sageli tuleb siiski kaheld välja panna, aga eeskätt laste koolist pideva puudumise tõttu. Minu kogemus Viljandi maakonna kooli tundes ja teades on, et õpetajad pigem liialdavad järeleandmistega ja võtavad lapselt löpliku vastutuse. On tekkimas põlvkond õpitud abitusega kodanikke, kes loodavad aina toetustele ja abistajate väele.

Praegu on koolis õpetaja olla palju keerukam kui oli seda nõukaajal. Nüüd me võime ise rohkem otsustada, kuid nõudmised meile on ülikõrged. Õpetaja on jäetud üksi, sageli isegi peksupoisi ossa, samas on ta sageli ainus inimene, kes kõige pikema osa päevast tegeleb lapsega.

Igal juhul on meie ühiskonna seisund praegu selline, et lapsed on segaduses. Kultuuri järjepidevus on mitmes valdkonnas lõhutud. Töökultuur on üks tähtsamaid näitajaid, et käia haridusteel edukalt. Aluse peavad panema perekond ning eeskujud ümbritsevast elust.

Last ei saagi hariduse juurde tirda vägisi, kui ta ei tunne ära märke ja viitasid. Haridus ei olegi midagi muud kui kultuuri sisse sulandumine sisemise sunni mõjul ja toetavate teejuhtide abiga.

Küllil Saat,

24 aastat pedagoog

• Repliik •

KALEPH JÕULU ÜLLATAS

Meid hämmastas, et selline Kaleph Jõulu artikkel jõudis „Kuukirja“. Esiteks on see ajast ja arust. Teiseks ei tunne kirjutaja uusi seadusi ja olukordi ega tea midagi statistikast. Kolmandaks on see solvav õpetajatele, kes iga päev oma tööd hingega teevad. Arvan, et neid on valdav enamuse.

Ühest klassist teise üleviimise korda on pidevalt alates 1996. aastast muudetud õpilase vajaduste kasuks. 10. augustil 2005 seati veelgi põhjalikum ja uuendatud kord. Õpilase toetamiseks on moodustatud terve võrgustik.

Must-valget maailma ei tohiks ajakirjanduses levitada, kui tahetakse näidata end kultuurse ja haritud inimesena ning püütakse teistele tähtsat infot edastada.

Kultuuri-preemia saanud inimene peaks targutustest kõrgemal olema või kirjutama memuaare omast ajast.

Tervitades Külli Saat kolleegide nimel kogu maakonnas

Vello Tire – 70

Miks looduse seadused on nii karmid? Miks on need sageli täiesti ettearvamatu ja ülekohtused? Neid küsimusi on esitatud lugematuid kordi küll trotsiva tooni, küll ahastava hüüdega. Küsimused on seni vastuseta. Mida rohkem on keegi suutnud head korda saata, seda suurem on selliste küsimuste esitajate hulk.

Elu on meile kõigile antud vaid üks. Selle tulemuslikkus oleneb igapäevast endast, aga ka lugematust hulgast pisiasjadest, mis kokkuvõtteks määravad elutee pikkuse ajas.

Vello Tirele antud aeg jäi lühikeseks. Nii mõnigi asi jäi tegemata, sealhulgas naine võtmata. Ise tavatses mees selle kohta öelda: "Ma ei taha, et kaks inimest korraga õnnetuks saavad!"

Ometi jäi elamata aeg, mil loetakse „tibusid“, meenutatakse tehtud ja esita-

takse sõprade seltsis mälestusi, sest senine elu on olnud vaid üks suur töö.

Oli pühapäevane hetk, nagu jäädvustatud ka juuresoleval fotol, kus reporter Hubert Veldermann intervjueris Vello Tiret järjekordse autasu saamise puhul. Viimaste hulgas jäi suurim, kuldtäht, saamata, kuigi see oli just-just tulemas...

Usun, et Eesti taassünd oleks teda rõõmustanud. Juba sellepärast, et tema isa osales Eesti Vabadussõjas. Selle eest anti Tusti mõisast tükk maad – nimeks Mäe 1, kuhu ka kodu rajati. Selle õue-muru oli väikese Vello lapsepõlve jook-sude, naeru ja pisarate maailm.

Järjekordsel tähtpäeval tegelikkust meenutades ja veidi ulmelist kujutades oleme kõik rõõmsad, et Vello Tire oli kord meie hulgas.

Harry Erm

● Vello Tire annab intervjuud reporter Hubert Veldermannile.

Foto Harry Ermi koduarhiivist

Sõnumeid

Päevakeskus sai kümneseks

14. detsembril tähistas Viiratsi Hooldekandekeskus 10. sünnipäeva. Piduliku sündmuse avas juhataja Merike Siht, kes on ka päevakeskuse projekti autor.

Päevakeskuse projekt kinnitati ja rahastati 1995. aastal. Selle käikuvõtmisele aitasid paljus kaasa tollane sotsiaalnõunik Kaja Rebane ja asjaajaja Leida Leitur. Viimati nimetatud meenutas soojalt teguderohkeid aegu ja kinkis hooldekodule raamatu "Meie viiekümnendad". Teoses on viiekümne inimese meenutused karmidest 50-60-ndatest aastatest.

Merike Siht tänas kõiki töötajaid, kes on kaasa aidanud asutuse töö laabumisele, ja ulatas esimesena Brigita Linamäele roosikimbu tänuväärse töö eest.

Vanurite elu parandamiseks kavatakse laiendada keskuse sotsiaalruumi, endist "Viikomi" hoonet. Uus hoone jääb ilmselt tulevikulootuseks.

Pärast aktust jätkus seltskondlik osa rootsi laua ääres. Muusikalise üllatuse tõi Puka valla pillimeister Endel Koppel omavalmistatud Teppo pillil. Ta esitas uusi ja vanu lugusid meisterlikult.

Suurim üllatus oli Kaarel Tuvikese ülesastumine nii nais- kui meesrollides. 1998. aasta Meie Matsi tiitli kandja esitas lugusid, mis pälvisid tormilise aplausi.

15. detsembril järgnes uus üllatus – jõuluvana Soomest. On meeldiv, et vanakesi ikka meele peetakse ja nende hääbuvasse ellu vaheldust tuuakse.

August Leetma

Valda toodi kaks võistlustantsu aastakarikat

10. detsembril peeti Tallinnas sariturniiri "+/- Elektroonika esitleb" viimane võistlus, kus juunioride 2d-klassis võtsid ladinaameerika tantsudes ülekaaluka võidu Henry Puusepp ja Inga Maksimov Viljandi tantsuklubist "Linavästri". Aasta kokkuvõttes teenisid nad teise koha karika, jäädes esikoha punktisummale vaid paari punktiga alla.

4. detsembril tantsisid Henry Puusepp ja Inga Maksimov Eesti karikavõistlustel, teenides ladinaameerika tantsudes hinnalise teise koha.

Paar on olnud paljudel tantsuvõistlustel võitjate hulgas, sealhulgas standardtantsudes. Nad olid edukaim paar tantsuturniiril "Viljandi sügis 2005", mis peeti 29. oktoobril Viljandi Maagümnaasiumis.

Järgmistel võistlustel läheb paar üle C-klassi.

Helle Paldra,
tantsuõpetaja

Talimängud peetakse Rannus

Seekord võetakse üksteiselt mõõtu 4. veebruaril Rannu vallas.

Programmis on 14 võistlusala: suusatamine neljas vanusegrupis, reesõit (võistkonnas on kaks naist ja kolm meest), kelgutamine (osalevad kuni 12-aastased lapsed – 4 tüdrukut ja 4 poissi), võrkpall naistele ja meestele (valla võistlejad on alagrupis Rõngus ja mängivad Rõngu ja Põdrala esindusega), males (naine ja 2 meest, mõtlemisaeg 20 minutit), kabes (naine ja 2 meest, mõtlemisaeg 20 minutit), koroonas (naine ja 2 meest), lauaten-

● Henry Puusepp ja Inga Maksimov.

Foto koduarhiivist

nises (naine ja 2 meest), mälumängus (võistkond on viieliikmeline), autode jäärjastõidus (Paisjärvel, võib kasutada naastrehve, aga mitte piike), vallajuh-tide mitmevõistluses, laste tilluuskadega sprindis (2 9-aastast poissi ja tüdrukut), teatevõistluses ilma keppideta), uisutamises (naine ja mees) ning laste mälumängus. Viimati nimetatud kohtumises osalevad neljaliikmelised võistkonnad: üks õpilane 6., 7., 8. ja 9. klassist. Vastatakse 20 küsimusele Võrtsjärve, ajaloo, spordi, kirjanduse ja kunsti kohta.

Kogunemine ja registreerimine toimub kella 9–9.45 ning mängud avatakse kell 10.

Kell 10.30 alustavad võrkpallurid, maletajad, kabetajad, lauatennistid, koroonamängijad, kelgutajad ja suusatajad.

Matti Kallaspoolik

Jõulukuiseid hetki Vana-Võidu Lasteaiast

Uuel aastal
arukaid astumisi,
tarmukaid tegemisi,
mõnusaid mõtlemisi,
toremaid kohtumisi!

Parimad soovid jõuludeks ja
uueks aastaks
Viiratsi raamatukogult

Viiratsi Lasteaed soovib
kõikidele lasteaias
koostööpartnerite ja
headele toetajatele
rahulikku jõuluaega ja
palju kordaminekuid
uuel algaval aastal.

Jõuluvana tuli Soomemaalt

16. detsembril oli Vana-Võidu Lasteaia pere ootel ja eevil. Majja oli oodata jõuluvana koos päkapikkudega Soomemaalt Juankoskilt.

Juba eemalt lehvitasid lapsed külalistele tervituseks. Jõuluvana ja päkapikkude kallistused tegid kõigil südame soojaks. Kuuldi laste elust Soomemaal ja pajatati oma maja lugusid, mis juhtu-

nud aasta jooksul. Eriliselt hea meel oli näidata värskest remonditud maja.

Laste lauludel ei paistnud lõppu tulevat – nii palju oli pingutatud kaugete külaliste tervituseks. Kingid käes, juhutati jõuluvana ja päkapikud teeotsale, mis viis Uusna ja Viiratsi lasteaeda.

Eha Pihlak,
Vana-Võidu Lasteaia juhataja

MÄLESTAME

Viktor Gurjev
27. 08. 1952 – 16. 11. 2005
Viiratsi

Helju Mihhailova
18. 06. 1934 – 29. 11. 2005
Viiratsi

Mati Sakh
28. 10. 1940 – 6. 12. 2005
Valma küla

Marie Pille
16. 04. 1931 – 6. 12. 2005
Verilaske küla

Eino Berenson
1. 12. 1951 – 6. 12. 2005
Verilaske küla

Loreida Püks
9. 04. 1927 – 11. 12. 2005
Rebaste küla

Jüri Rumjantsev
15. 10. 1953 – 14. 12. 2005
Uusna küla

Juhan Ristov
13. 05. 1935 – 15. 12. 2005
Surva küla

"Kuukirja" annab välja Viiratsi Vallavalitsus, ilmub 20. kuupäeva paiku. Toimetaja Maret Lina (tel. 439 4473). Kirjad saata Viiratsi postkontorisse 70101; e-post: viiratsi@viiratsi.ee. Kodulehekül: <http://www.viiratsi.ee>. Trükiarv 1400.